

РЕШЕНИЕ

«10» феврале 2023г.

г. Альметьевск

КАРАР

№ 196

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты эшчәнлегенең һәм Башкарма комитет җитәкчесе эшчәнлегенең 2022 елгы нәтижәләре турында отчеты

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, Әлмәт муниципаль районы Уставы нигезендә, Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе бергән хисапны караганнан соң,

Әлмәт муниципаль районы Советы карар БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты эшчәнлегенең һәм Башкарма комитет җитәкчесе эшчәнлегенең 2022 елгы нәтижәләре турында отчетны игътибарга алырга.

2. Башкарма комитетка 2023 елга беренче чираттагы бурычларны билгеләргә:

- милли проектларны, федераль, республика һәм муниципаль программаларны, Әлмәт муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегиясен гамәлгә ашыруны тәэмин итү;

- торак тезелешен һәм җәмәгать кичлекләрен үстерү максатларында шәһәр территорияләрен пространство үстерү механизмнарын гамәлгә ашыру;

- юллар челтәренең техник хәлен норматив күрсәткечләргә җиткерү;

- шәһәр яны маршрутларында пассажирлар йертүнең һәм багаж ташуның, пассажирлар йертүнең һәм багаж ташуның хезмәт күрсәтүләренең сыйфатын арттыру;

- авыл торак пунктларының мөгариф учреждениеләрендә дистанцион белем бирү процессы модельләрен кертү;

- урта һенәри белем бирү учреждениеләре инфраструктурасын үстерү;

- газлаштыру кысаларында тезелгән газ белән тәэмин итү челтәрләренә индивидуаль йорт биләмәләрен тоташтыру;

- мобилизацияләнгән, үз теләкләре белән киткән кешеләргә һәм аларның гаилә әгъзаларына социаль яклау чараларын тәэмин итү.

3. Район башкарма комитетына «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация

челтөрендөгө Өлмөт муниципаль району сайтында отчетны урнаштырырга.

4. Өлгө карарның үтөлөшөн контрольдө тотуны район Советының бюджет-финанс мәсьәләләре, салымнар һәм жыймнар буенча даими комиссиясенә, социаль мәсьәләләр буенча даими комиссиягә йекләргә.

Муниципаль район Башлыгы

Т.Д. Нагуманов

Татарстан Республикасы Өлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты
эшчәнлегенең һәм Башкарма комитет җитәкчесенең эшчәнлегенең
2022 елгы нәтижеләре турында отчет

Өлмәт муниципаль районы Татарстан Республикасының икътисадый үсешендә мөһим роль уйный. Ел саен район Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең социаль-икътисадый үсеше рейтингында алдынгы урыннарны били - 2022 ел йомгаклары буенча I урын.

Без җибәрелгән товарлар күләме, өстәлгән кыйммәт кебек күрсәткечләр буенча алда барабыз..

Төркәлгән эшсезлек дәрәжәсе икътисадый актив халык санының рекордлы 0,15% төшкән итте, 2021 ел белән чагыштырганда 4 тапкырга кимеде.

Район халкы саны 213 235 кеше төшкән итә, 197 кеше - табигый кимү, 350 кеше – миграцион кимү .

Район икътисадының үсеше халыкның яшәү дәрәжәсенең төп күрсәткечләренең динамикасын да билгеләде, аларның иң мөһиме - уртача айлык хезмәт хакы дәрәжәсе. Әлеге күрсәткеч 63 724 сум төшкән итә, бер елда 19 %ка артты (ТР буенча 4 урын).

Бюджет

Бюджетара трансфертларны исәпкә алып, 2022 елга керемнәр буенча районның берләштерелгән бюджетын үтәү 7 142 млн сум төшкән итте, ягъни төгәлләштерелгән планлы билгеләнешләрнең 100,2%ы, шул исәптән салым һәм салым булмаган керемнәр буенча - 3 546 млн сум, яисә планга карата 101,4%.

Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар күләме 3 548 млн сум төшкән итте. Республика тарафыннан мөгариф, мәдәни һәм спорт учреждениеләренең яңа чөлтәренә 195 млн сум күләмдә өстәмә акча бүленеп бирелде.

Моннан тыш, бюджетара трансфертлар хисабына федераль һәм республика конкурсларында, проектларында, программаларында район ирешкән грантлар һәм премияләр рәвешендә 26 млн сумнан артык акча керде. Грантларның төп алуучылары - иң яхшы укучылар һәм методистлар, иң яхшы иҗади коллективлар, мәдәният хезмәткәрләре һәм учреждениеләре, республика конкурсларында җиңүче авыл җирлекләре, шулай ук район «Татарстан Республикасының иң яхшы территорияль иҗтимагый үзидарәсе», «Татарстан Республикасының иң төзек торак пункты» республика конкурсларында җиңү өчен.

Керемнәр буенча бюджетның планлы билгеләнешләрен арттыру, счетлардагы калдыкларны, өстәмә алынган керемнәрне төгәлләштерү, шулай ук оптимальләштерү чаралары үткөрү аркасында, чараларга чыгымнар тәэмин ителде:

- коммуналь хужалык өлкәсендә (урам-юл чөлтәрен карап тоту);
- мобилизацияләнгән граждандарга һәм аларның гаиләләренә ярдәм итү;
- белем бирү учреждениеләренә йөрүче балаларны, шулай ук ятим балаларны һәм аз керемле гаиләләр балаларын Яңа ел бүлекләре белән тәэмин итүгә;
- мөгариф учреждениеләрендә террорчылыкка һәм янгынга каршы чараларга;
- яңа троллейбуслар сатып алу өчен;
- яңа социаль өһәмияткә ия объектларны инженер чөлтәrlәренә күчерүгә, күчерүгә һәм тоташтыруга;
- төзекләндерү объектларын һәм җәмәгать киңлекләрен карап тоту өчен;
- шөһәр һәм авыл җирлекләрен электр энергиясе белән тәэмин итү;
- социаль өһәмиятле муниципаль маршрутлар буенча ташуны гамәлгә ашыручы транспорт предприятиеләренә финанс ярдәменә;

гомумшәһәрнең спорт һәм мәдәни-массакүләм чараларын үткәрүгә;
типик булмаган муниципаль учреждениеләрнең муниципаль заданиесен үтәүне
финанс белән тәэмин итүгә;

эш йомгаклары буенча авыл хужалыгы хезмәткәрләрен бүләкләүгә.

Салымнар буенча бурычларны түләтү буенча нәтижәле чаралар күрү
нәтижәсендә жирле бюджетка өстәмә рәвештә 21 млн сум акча керде.

Консолидацияләнгән бюджетның чыгым өлеше 7 014 млн сум яки пландагы
билгеләнешләрнең 95% күләмендә үтәлде.

Жирле бюджетларның программа форматы кысаларында 18 муниципаль
программа гамәлгә ашырылды (4441 млн сум).

Шулай ук федераль һәм республика бюджетлары хисабына башлангыч сыйныф
укучылары өчен түләүсез кайнар ризык 78 млн сум күләмендә оештырылды.

Моннан тыш, педагогик хезмәткәрләргә сыйныф житәкчелеге өчен айлык
акчалата бүләкләүне гамәлгә ашыруга федераль бюджеттан 90 млн сум акча
жибәрелде.

Муниципаль милек һәм жир ресурслары белән идарә итү

Район бюджетына жир кишәрлекләреннән һәм муниципаль милектән
файдаланудан 241 млн сум (бюджет йөкләмәсенең 175%) акча керде, жир
кишәрлекләрен сатудан һәм арендаудан кергән табышлар – 215,49 млн сум (90%)
тәшкил итте.

Салым салу өлкәсеннән законсыз рәвештә төшеп калган жир кишәрлекләрен
һәм капитал төзелеш объектларын инвентаризацияләү буенча даими нигездә эш
алып барыла. 1843 жир кишәрлегенә, 790 капитал төзелеш объектына һәм 333
бинага карата эш башкарылды, гражданның күчәмсез милек объектларына
хокукларын теркәү практикасы кертелде.

2022 елда планлы һәм планнан тыш күчмә тикшерүләр үткәрүгә чикләүләр
кертүне исәпкә алып, жирләрдән файдалануга профилактик контроль чараларына
аерым игътибар бирелде. Муниципаль жир контроле кысаларында торак пунктлар
чикләрендә урнашкан 1400 участок һәм 40 мең га (1220 участок) авыл хужалыгы
билгеләнешендәге жирләр тикшерелде. 18,7 мең га файдаланылмый торган авыл
хужалыгы жирләре ачыкланган, аларның 8,1 мең га профилактик эш нәтижәләре
буенча әйләнешкә кертелгән. 71 кисәтү чыгарылган, 20 авыл жирлегендә 311
соралмаган жир өлеше ачыкланган. Суд карарлары нигезендә 57 өлешкә гомуми
мәйданы 290 га булган муниципаль милек хокукы теркәлгән.

Күп балалы гаиләләргә жир кишәрлекләре бирү проблемалы мәсьәлә булып
кала. Жир кишәрлекләрен түләүсез бирү исемлегенә 4396 гаилә кертелгән (2022 елда
261 гаилә), шулардан 2740 гаилә жир кишәрлекләре белән тәэмин ителгән (2022 елда
90 участок), 62%.

Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә

Территориаль планлаштыруның расланган документлары нигезендә 26 торак
пункт чикләре турында күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына белешмәләр
кертү эше башкарылды. Авыл жирлекләренең сигез генераль планын эшләү алып
барыла, 4 генпланны һәм жирлекләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең
30ын актуальләштерү таләп ителә.

Сәнәгать, инвестицияләр

Район икътисадының төп секторы - файдалы казылмалар чыгару, аның өлеше
80 % тәшкил итә.

Төяп жибөрү өлөшө 36% булган район Татарстан Республикасында беренче урында тора. Эре һәм урта предприятиеләр буенча төяп жибөрөлгөн товарлар, эшләр һәм хезмэт күрсәтүләр күләме 1 492 млрд сум тәшкил иткән.

Узган елларда салынган фундамент нигезендә, предприятиеләр һәм оешмаларның өзлексез эшләве нәтижәсендә, ВТП күләме 656 млрд сум дәрәжәсендә көтелә (узган елга карата 15%ка арту). Район өлөгә күрсәткеч буенча лидерлык позициясендә тора.

Район икътисадының гомуми структурасында төп өлөшнә «Татнефть» компаниясе бүлекчәләре тәкъдим иткән нефть чыгару сәнәгәте, «ТаграС-Холдинг» сервис предприятиеләре, кече нефть компанияләре, машина төзүчеләр тәшкил итә.

Икътисадның тотрыклылыгын эре житештерү предприятиеләре тәэмин итә, алар арасында: «Выксун металлургия заводы» АЖ филиалы («Әлмәт торба заводы»), «СМП-Нефтегаз» АЖ, «РИМЕРА-Алнас» ЖЧЖ, «Гольфстрим» ЖЧЖ, кече һәм урта машина төзелешә предприятиеләре бар.

«РИМЕРА-Алнас» компаниясе белән берлектә муниципалитет ел саен РФ машина төзелешә комплексы предприятиеләре арасында «Иң яхшы һөнәр» Бөтенроссия һөнәри осталык конкурсын үткәрә, ул эшчә һөнәрләрен популярлаштыруга һәм хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгын арттыруга юнәлдерелгән. Анда Россиянең 9 шәһәрәннән 39 конкурсант һәм 32 эксперт катнашты.

Формаль булмаган мәшгульлекне киметү, халыкның тормыш дәрәжәсен күтәрү һәм керемнәрен легальләштерү эшә нәтижәсендә план вакытында 1168 хезмәт шартнамәсе һәм килешү төзелде. Комиссияләрнең 19 утырышы уздырылды, анда 216 предприятие, шул исәптән 62 эшкуар чакырылды.

Хезмәт хақы буенча бурычларны булдырмас өчен, район предприятиеләре, оешмалары, учреждениеләре даими мониторинг үткәрә. Үткәрелгән чаралар нәтижәләре буенча 10 хезмәткәргә 673 мең сум күләмендә бурыч түләнде.

Югары нефть мәктәбе Кампусын төзү буенча масштаблы проектны гамәлгә ашыру дәвам итә. Барлыгы 16,7 гектар майданда чираттагы 4 төзелеш планлаштырыла. Төзелешнең беренче чиратына гомуми торак майданы 14,5 мең кв. метр булган 708 студент һәм аспирантлар өчен 2 тулай торак корпусы керә. Тулай торакларның торак ячейкаларыннан тыш, чаралар һәм үз-үзләрен әзерләү өчен күпфункционале киңлекләр дә керә. Территориядә 13 мең кв. метрдан артык майданда лаборатория-тикшеренү корпусы төзелә, анда ТатНИПИнефтьнең 428 хезмәткәре эшләчәк.

«Транснефть-Прикамье» компаниясе «Орленок» балалар сәламәтләндерү лагерен комплексы реконструкцияләү буенча 1,2 млрд сумлык эш башкарды.

Кулланучылар базары, эшкуарлык

Ваклап сату әйләнеше, фаразлау буенча, 55,5 млрд сум (9%) тәшкил иттә.

Кече бизнес субъектларының үсешә күзәтелә. Аларның саны 10% ка артты (гомуми саны 17 908 субъект, шулардан юридик затлар-1966, ИП-4133, НПД-11809). Шулай итеп, кече бизнесның салым түлүүләре дә 1,5 тапкырга артты (ул 700 млн сум тәшкил иттә).

Кече һәм урта эшкуарлык сегментында эшләүчеләр саны 21 меңнән артык кеше (18%) тәшкил иттә.

Районда кече бизнесны үстерү стратегик бурыч булып тора. Финанс ярдәме - эшкуарлар өчен иң сизелерлек ярдәм чарасы.

Кризиска каршы республика чаралары кысаларында кече бизнеска ярдәм итү буенча 39 млн сум, ташламалы кредит бирү программасы буенча 531 млн сум федераль чаралар алынды. Эшмәкәрләргә иң кирәкле ярдәм чарасы булып иминият кертемнәрен түләүне кичектерү тора.

Бүгүнгө көндө төрлө ярдам чаралары белән 1340 тирәсе МСП субъекты файдаланды, аларның суммасы 1,3 млрд сумнан артык.

Офис базарының аерым сегментлары сыйфатында соңгы еллар дәвамында коворкинглар актив үсә башлады. Районда 2 коворкинг эшли:

400 м² майданлы "РОСТ территориясе» үз эшчәнлеген 10 резидент башкара, шул исәптән программистлар, дизайнерлар, маркетинглар, мөхәммәт технологияләре өлкәсендәге белгечләр;

Эш урыннары белән жиһазландырылган 120 м² майданлы Бьюти-коворкинг маникюр, педикюр, чәчтараш сәнгате осталары, каш ясау визажистлары, перманент макияж, депиляция осталары, лешмейкерлар өчен 36 резидентка урын арендау мөмкинлеге белән жиһазландырылган.

900 м² майданлы яңа коворкинг-офис төзү проекты эшли башлады, анда 40 эш урыны булган командалар өчен сизгез офис урнаштыру планлаштырыла. Территориядә эшмәкәрләр генә түгел, офис форматында эшләргә күнеккән үз-үзләренә эшлөөчеләр дә эшли алачак. Эш урыннары офис жиһазлары, чыбыксыз интернет, көнкүреш техникасы булган кухня белән жиһазландырылачак.

Субсидияләү программасы кысаларында ТР эшмәкәрлекне яклау фонды коворкингларның 11 резидентына 138 мең сумлык аренда түләве белән бәйлә чыгымнары капланды.

Августта республиканың ике шәһәрндә (Казан һәм Әлмәт) беренче тапкыр ТР Икътисад министрлыгы тарафыннан эшкуарларга 25 елга кадәр 100 меңнән 500 мең сумга кадәр грант бирү буенча "Яшьләр эше" конкурсы оештырылды. Сайлап алу нәтижәсендә Әлмәт шәһәрнән 7 катнашучы 2,5 млн сумлык грант алды.

Кече сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру нигездә сәнәгать майданчыкларында гамәлгә ашырыла. Районда гомуми майданы 362 м² булган 4 аккредитация узган сәнәгать паркы эшли, анда 29 резидент эшчәнлек алып бара. Эшмәкәрләр тарафыннан 210 эш урыны булдырылды.

Тиз үсә торган онлайн-канал булып маркетинг майданчыклары булды. Сораулар электрон сәүдә нигезләренә өйрәтә торган чараларны күрсәтте. Бер елда маркетингларда эшлөөчә эшкуарларның саны 72% ка артты (гомуми саны - 1505 субъект).

МСБ хезмәткәрләрен бүлөкләү кысаларында 80 хезмәткәр үз һөнәри бәйрәменә бүлөкләр алды, ә «Иң яхшы эшмәкәр - 2022» конкурсы нәтижәләре буенча 11 җиңүчегә бүлөкләр тапшырылды.

Алкоголь продукциясенә әйләнеше

Район территориясендә 363 сәүдә объекты алкогольле продукцияне ваклап сата, шул исәптән шәһәрдә-261, авылда-102. Алар барысы да ЕГАИС системасына тоташтырылган. Районда алкогольле продукцияне ваклап сату 321,6 мең дал тәшкит итте, шул исәптән ТР аракысы – 149,8 мең дал. Районның бер кешесе тарафыннан алкогольле продукцияне уртача куллану күләме 15,5 л. тәшкит итте, алкогольле продукция әйләнеше өлкәсендә хокук бозулар буенча 183 тикшерү үткәрелде, 23971,3 литр алынды.

Районның финанс нәтижәләгән арттыру

Уңайлы конкурентлык мохите формалаштыру, ачык һәм объектив бәя бирүне тәмин итү кысаларында районыбызда «Татарстан Республикасының Биржа майданчыгы» электрон ресурсы кирәк. Узган елда контрактларның гомуми суммасы 99,4 млн сум тәшкит итте.

Җирле бюджетны үтәү өлешендә гомуми суммасы 1 702 млн сумлык 8652 муниципаль контракт төзелде, шулардан сату нәтижәләре буенча - конкурент ысуллар белән - 976 млн сум (57%), монополистлардан сатып алулар - 509,5 млн сум (30%),

кече күләмне сатып алулар 216,6 млн сум (13%) тәшкил итте. Башкарылган эш нәтижәләре буенча бюджет акчаларын экономияләү 78,5 млн сум тәшкил итте.

Муниципаль заказ кече предприятиеләр үсешенә мөһим факторы булып тора. Кече бизнес субъектлары белән барлығы 252 млн сумга 737 контракт төзелде, яғни конкурент ысуллар белән үткәрелгән контрактларның 29% ы тәшкил итте.

Төзелеш, капитал ремонт

Районда 128145 м² торак файдалануга тапшырылды, шул исәптән: 3 591 м² - күпфатирлы торак йорт, 124 554 м² - индивидуаль торак йортлар.

Социаль ипотека программасы буенча Автомобилистлар урамы 9 адресы буенча 63 фатирлы 9 катлы йорт файдалануга тапшырылды.

Шулай ук яқын арада «Западные ворота» «Олимпик Life» микрорайоны торак комплексын өлешле төзүдә катнашучы 136 фатир милекчеләре өй туен билгеләп үтәчәк.

Ел нәтижәләре буенча бер кешегә торак мәйданы 28,3 м² тәшкил итте.

Социаль инфраструктура объектларын төзү һәм капитал ремонтлау буенча федераль һәм республика программалары кысаларында төрле проектлар гамәлгә ашырылды:

20 шәһәр һәм 8 авыл мәктәбе ремонтланды;

5 шәһәр һәм 7 авыл мәктәбендә азык-төлек блогы ремонтланды һәм жиһазландырылды;

Муса Жәлил урамындагы Ф.З. Яруллин исемендәге музыка көллияте тулай торагына капитал ремонт ясалды;

Югары Мактама авылында башкарма комитет бинасы ремонтланды;

Таһиров урамындагы «Нур» балаларга һәм яшьләргә психологик-педагогик ярдәм үзәге төзелде;

Әлмәт физик культура көллиятен төзекләндерү дәвам итә (бизәкләү эшләре, коймалар кую, керү төркемнәрен төзекләндерү һ.б.).

Масштаблы эшләр сәламәтлек саклау объектларында гамәлгә ашырылды һәм гамәлгә ашырылуын дәвам итә:

стационар бина өлешен, шулай ук Әлмәт үзәк район хастаханәсенә азык-төлек блогын һәм кер юу урынын төзекләндерү эшләре башкарылды;

Яшьләр бистәсендә ФАП төзелде;

Агрпоселокта һәм Алсу микрорайонында яшәүчеләрне медицина хезмәтләре күрсәтү өчен Агрпоселокта гомуми практика табибы һәм педиатр үзәге төзелде;

Әлмәт үзәк хастаханәсе территориясендә ике билгеләнештәге йогышлы авыру бокслары булган махсуслаштырылган кабул итү-диагностика бүлегенә бинасы төзелә.

1 сентябрьдә 1224 укучыга Алсу микрорайонында яңа мәктәп ачылды. Мәктәпкә полилингваль гимназия статусы бирелде.

«Татнефть» ГАЖ акчаларына балалар сәнгать мәктәбен урнаштыру өчен Жәлил урамындагы элеккеге муниципаль институт бинасы реконструкцияләнде. Белоглазов урамындагы Индустриаль парк төзелде. Үзәк мәчет төзекләндерелә. Шулай ук нефтьчеләр ярдәме белән Иске Әлмәттә 1 нче мәктәп төзекләндерелә.

Совет урамында булачак Югары нефть мәктәбе өчен фәнни-тикшеренү һәм уку үзәге төзелеше дәвам итә.

Тәхәвәтдинов һәм Жәләев гаиләләре ярдәме белән Габдрахман авылында спорт комплексы һәм Боз сарае төзелде, анда туган якны өйрәнү музейе ачылды. Шулай ук Ш.Ф. Тәһәвәтдинов акчасына «Кванториум» балалар иҗат үзәгендә 2 чираттагы реконструкция башкарылды, Габдрахман авылында табиблык амбулаториясенә өстәмә корылма һәм капитал ремонт ясалды.

"Шешмаойл" компаниясе акчасына Төзүчеләр проспекты буенча "Бушидо парк" күңел ачу үзәге төзелде.

2021 елда "Уңайлы шәһәр мохитен формалаштыру" федераль проекты чаралары кысаларында бульварларны төзекләндерүнең 1 чираты гамәлгә ашырылды: Фәхретдин урамы буйлап, Көнбатыш капка микрорайонында гранит плитә белән ныгытылды.

2022 елда бульварлар кече архитектура формалары, инсталляцияләр, балалар һәм спорт жиһазлары белән тулыландырылды, тышкы яктырту челтәрләре төзелде, яшел үсентеләр утыртылды.

Шулай ук Әлмәт 100 меңнән 200 меңгә кадәр халкы булган Россия шәһәрләре арасында уңайлы шәһәр тирәлеге булдыру буенча бөтенроссия конкурсында жиңүче булды. Грантның суммасы 106 млн сум тәшкил итте. Акчалар Әлмәт сусаклагычы яр буенда яңа ижтимагый киңлек булдыруга юнәлдереләчәк.

Юл хужалыгы

Юл челтәрен модернизацияләүгә барлык дәрәжәдәге бюджетлардан һәм бюджеттан тыш чыганақлардан 1,2 млрд сумнан артык акча юнәлдерелде.

14 км озынлыктагы «Казан - Оренбург» федераль трассасының 3 участогына, 8 км озынлыктагы региональ әһәмияттәге автомобиль юлларына ремонт ясалды. "Әлмәт - Азнакай" автомобиль юлындагы күперне реконструкцияләү дәвам итә.

Жирле әһәмияттәге юлларда төзекләндерү эшләре күп башкарылды. Республика бюджеты акчалары исәбеннән:

11 авыл жирлегендә 22 урамга вак таш-ком катнашмасы кертелде, әлеге программа буенча аны гамәлгә ашыра башлаганнан бирле (2014 ел) 102 км авыл юллары ремонтланды.

республика бюджеты акчасына 16 км озынлыктагы 44 урам ремонтланды; муниципаль юл фондыннан хосусый секторның 13 урамын ремонтлауга юнәлтелде;

«Татнефть» компаниясе тарафыннан Урсалы микрорайонындагы 4 урамга вак таш түшәүгә 8 млн сум акча бүлеп бирелде.

Үзара салым программасы кысаларында авыл жирлекләре юлларын ремонтлауга 10 млн сумнан артык акча жибәрелде, 8 авыл жирлегендә гомуми озынлыгы 2,5 км булган юллар ремонтланды.

Узган ел барлыгы 50 км автомобиль юллары ремонтланды.

«Татнефть» компаниясе акчасына велосипед юллары инфраструктурасын булдыру проектын гамәлгә ашыру дәвам итте. 2016 елдан 112 км велосипед юллары һәм 74 км якындагы тротуар төзелде.

Транспорт

Районның муниципаль маршрут челтәре 25 маршруттан тора:

14 шәһәр яны автобус маршруты;

5 шәһәр автобус маршруты;

4 троллейбус маршруты;

һәм бакчачылык ширкәтләренә ике сезонлы маршрут.

Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнеханов ярдәме белән контакт челтәре- Шевченко урамында (Төзүчеләр урамыннан башлап Зарипов урамына кадәр) һәм Зарипов проспекты буенча (Шевченко урамыннан Ленин урамына кадәр) троллейбус линиясе төзелде. Бу "Яшьлек" һәм "Дуслык" микрорайоннарын троллейбус белән колачларга мөмкинлек бирде. Шулай ук республика акчасына 6 яңа троллейбус сатып алынды. Электр транспорты паркын киңәйтү хәрәкәт интервалларын киметергә һәм пассажирлар ташу сыйфатын яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.

Хисап елы йомгақлары буенча район бюджетында тагын 5 троллейбус сатып алуға 125 млн сум акча тотылды, контракт килешү стадиясендә.

Шулай ук хисап елында республика житәкчелеге белән килештереп, 8 Газель NEXT автомобильләре сатып алынды. Тагын 10 Газель NEXT "Татнефть" компаниясенен иганәчелек ярдәме белән сатып алынды. Автомобильләр шәһәр автобус маршрутларын оештыру өчен "Автотранспорт идарәсе" муниципаль унитар предприятиесенә тапшырылды.

Юл хәрәкәте иминлеге

Аварияләрне кисәтүгә һәм зыян күрүчеләр һәм һәлак булучылар белән була торган юл-транспорт һәлакәтләрен киметүгә юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыруга 90 млн сум юнәлдерелде. Республика һәм жирле бюджетлар хисабына:

Төхвәтуллин-Заводская урамнары киселешендә светофор объекты төзелде;

5 көйләнмәгән жәяүлеләр кичүе;

15 жәяүле кичүдә ясалма юл тигезсезлекләре төзәтелде;

тәүлекнең караңгы вакытында күз күреме начар булу белән бәйле рәвештә, Шоссе, Галиев һәм Нефтьчеләр урамнарында юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү өчен яктырту челтәрләре төзелде;

кайбер шәһәр урамнарының авария хәлендәге юлларын бетерү, ярыкларны санацияләү һәм тузган юл катламнарын ремонтлау эшләре башкарылды;

буяу белән дә, термопластик материаллар белән дә юл билгеләре ясау эшләре башкарылды;

Төхфәтуллин урамындагы металл киртәләр куелды.

Авария хәлен кисәтүгә юнәлдерелгән башкарылган эшләрнең шактый күләменә карамастан, юл-транспорт һәлакәтендә үлчеләр саны 23 кеше төшкән итте. (2020 ел – 21, 2021 ел – 15).

Шул ук вакытта зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләренең гомуми саны 21 гә кимедә (151 дән 130 га кадәр), шулай ук юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләр саны 39 кешегә кимедә (196 дан 157 гә кадәр).

Торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү

410 млн сумнан артык суммага 41 торак йортка капитал ремонт ясалды, шуларның 2сендә 2 лифт алыштырылды. 6,1 мең кешенең торак шартлары яхшыртылды.

2008 елдан бирле программа гамәлдә булган вакытта барлығы 4,9 млрд. сумлык 705 торак йортта капитал ремонт ясалды. 109 меңнән артык кеше яшәү шартлары яхшыртылды.

Торак-коммуналь хезмәтләр өчен түләү 100,5 %, Татарстан Республикасы буенча уртача күрсәткеч - 99,3 %.

Торак-коммуналь хужалыкта катнашкан барлык катнашучыларның дөгъвалау эше нәтижәсендә ресурслар белән тәэмин итүче оешмаларның вакыты чыккан дебитор бурычлары шактый кимедә.

«000» мәгълүмат-аналитика системасы аша халыктан кергән 10 меңнән артык гариза үтәлдә.

Шәһәрдә «Имин шәһәр» аппарат-программа комплексы кысаларында иминлек дәрәжәсен күтәрү һәм жинаятьчелек дәрәжәсен киметү максатында 208 камера эшли, 1476 камера - сәламәтлек саклау, мәдәният, спорт, сәүдә, социаль яклау, мәгариф, кунакханәләрдә, 2025 камера - 548 күп фатирлы торак йортта.

2021 елдан хокук бозучыларны эзләү, уңайлы итү һәм куркынычсызлык максатыннан 52 торак йортка 286 IP-домофон урнаштырылды.

2020 елдан ТР Президенты инициативасы буенча «безнең ишегалды» программасы тормышка ашырыла. Программаның максаты-халыкның теләкләрен һәм тәкъдимнәрен исәпкә алып, күпфатирлы йортларның ишегалларын ремонтлау. Программа кысаларында квартал эчендәге юллар һәм тротуарлар

норматив хэлгэ китерелэ, балалар һәм спорт уен комплекслары, эскәмияләр, чүп савытлары урнаштырыла, каты көнкүреш калдыклары өчен майданчыклар оештырыла, урам яктырту челтәрләрә төзелә.

Узган 3 елда 459 күпфатирлы йортны үз эченә алган 223 ишегалды төзекләндерелде, шул исәптән 2022 елда 78 ишегалды, шуларның 61е – шәһәр сызыгында, 17се – авыл торак пунктларында төзекләндерелде. «Безнең ишегалды» программасын гамәлгә ашыру быел да дәвам итәчәк, 83 йортны үз эченә алган 40 ишегалды төзекләндереләчәк, шул исәптән 29 ишегалды - шәһәрдә һәм 11-районда төзекләндереләчәк.

Торак сәясәте

Социаль наем шартнамәләре буенча торак шартларын яхшыртуга мохтаж 329 граждандан исәптә тора.

«5 һәм аннан да күбрәк баласы булган күп балалы гаиләләргә торак белән тәэмин итү» республика программасы буенча 2 күпбалалы гаилә торак сатып алуға гомуми суммасы 19,7 мең сумлык сертификат алды, 3 фатирны «Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Дәүләт торак фонды» коммерцияле булмаган оешмасы Салават Купере торак комплексыннан бирде.

12 хәрби хәрәкәтләр ветераны 20,7 млн сумлык субсидия алды һәм үзләренең торак шартларын яхшыртты, (субсидия күләме - 1 729 944 сум);

4 инвалид 7,5 млн сумлык субсидия алды һәм икенчел базарда торак сатып алды;

3 инвалид социаль наем шартнамәләре буенча торак алды.

Социаль ипотека программасы буенча күп фатирлы йортлар төзелмәү сәбәпле торак бирелмәде.

Экология

Район «Өйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә ирешкән өчен» номинациясендә «Эколидер» республика конкурсында жиңүче булды.

Район 7 ел дәвамында «Эковесна» республика конкурсын уздыру йомгалары буенча беренчелекне тотып тора.

Территорияне чистарту буенча барлығы 20 өмә уздырылды. ТБО полигонына якынча 25 мең м³ чүп чыгарылган. Анда 150 меңнән артык граждандан катнашты.

«Экокарта РТ» дәүләт мәгълүмат системасында 30 м³ күләмдәге 29 чүплек юк ителде. «Халык контроле» һәм «Мәктәп экопатруле» дәүләт мәгълүмат системасы аша 1398 чүплек килеп бетерелде.

Ел саен үткәрелә торган «Мәктәп Экопатруль» республика конкурсында шәһәрнең биш укучысы жиңүче булды һәм Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыктар министрлыгынан кыйммәтле призлар белән билгеләп үтелде.

"Татнефть" компаниясенең финанс ярдәме белән Петуховка микрорайонының тышкы канализация челтәрләрен төзүнең II этабы тормышка ашырылды. Үзагымлы канализация коллекторын төзү башкарылган озынлыгы 685 м (10 млн сум).

Район «Экотуризм. Дала Зәе елгасы буйлап йөзүне оештыру» проекты белән «Татнефть» БФ грантлары жиңүчәсе булды. Экология культурасын булдыру һәм экологик туризмны популярлаштыру максатында район мәктәп укучыларының йөзүен оештыру өчен 12 млн сумга жиһазлар сатып алынды. Жәйге чорда шәһәрнең 150 укучысы 9 тапкыр елга буйлап йөздә.

2022-2023 елларга «Татнефть» компаниясә белән ике яклы табигатьне саклау чаралары буенча 14,9 млн сумлык проектлар кертелгән план килешендә.

«Хәтер бакчасы», «Урман атналыгы», «Урман утырту көне», «Татарстан урманнары чиста», «Россия суы», «Экодексант», «Чиста уеннар» республика табигать саклау акцияләре үткәрелде.

Беренче тапкыр икенчел чимал жыю буенча «Сакчыл Өлмәт» экологик фестивале узды. Анда 4900 укучы катнашты. 14 тоннадан артык макулатура жыелды.

"Агачны бергә саклыйк" акциясе кысаларында шәһәр халкына 5,5 мең агач үсентесе таратылды һәм 14 тонна макулатура жыелды.

2022 елда шәһәрдә һәм районда яшелләндерү дәрәжәсен арттыру максатыннан 17 меңнән артык агач утыртылды.

Шәхси сораулар буенча мөрәжәгатьләр һәм кабул итү, «Халык контроле»

Тәкъдимнәр һәм инициативалар белән муниципалитетка 2752 граждән мөрәжәгать итте (-26%), шуларның 260ы үз сорауларын һәм үтенечләрен житәкчеләр белән шәхси очрашулар барышында бәян итте. Электрон ысул белән 1074 мөрәжәгать керде.

Граждәннар мөрәжәгатьләренең тематик структурасын анализлау торак-коммуналь өлкәдә барлыкка килә торган сорауларның шактый санда булуын күрсәтә - 782 мөрәжәгать, алар халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәте күрсәтү белән бәйлә, идарәче компанияләр һәм гомумйорт мөлкәтенең торак милекчеләре ширкәтен тиешенчә карап тотмауга бәйлә мәсьәләләренә үз эченә ала.

Транспорт хезмәте күрсәтү, төзелеш һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегә мәсьәләләре - 402 мөрәжәгать эчтәлегә буенча икенче әһәмияткә ия. Жирдән файдалану мәсьәләләре буенча 205 мөрәжәгать килде. Граждәннарны торак белән тәэмин итү, торак фондыннан файдалану, торак өлкәсендә социаль гарантияләр бирү темасы граждәннар тарафыннан 144 мәртәбә кагылды. Мәгариф мәсьәләләре буенча 136 мөрәжәгать, 168 - территорияләренә төзекләндерү мәсьәләләре буенча каралды. 24 мөрәжәгать мобилизацияләнгән граждәннар гаиләләреннән керде.

Район халкы Татарстан Республикасының «Халык контроле» дәүләт мәгълүмат системасыннан актив файдалана һәм гаризаларын урнаштыра - 5069 гариза керде (11%), «хәл ителде» статуслы гаризаларның үтәләш күрсәткече 73% (3681), «планлаштырылган» статуслы гаризалар 19% (965) тәшкил итте. Түбәндәге сораулар халык өчен аеруча актуаль: «төзекләндерү һәм инфраструктура», «юлларны карап тоту һәм ремонтлау», «торақ-коммуналь хужалык», «юл хәрәкәтен оештыру».

Мәгариф

Районда 91 балалар бакчасы бар, аларда 12,6 мең бала йөри. Шәхси учреждениеләрдә «Татнефть - мәктәп» хосусый мәгариф учреждениесендә һәм «23 нче урта мәктәп «Менеджер» хосусый мәгариф учреждениесендә 14 мәктәпкәчә төркем (270 бала) эшли.

«Демография» милли проекты кысаларында Урсалы микрорайонында 140 урынга исәпләнгән «Русалочка» яңа бакча ачылды. Аз комплектлы өлкән яшьтәге төркемнәрне берләштерү исәбенә 1 яшьтән 3 яшькә кадәрге балалар өчен 1564 урын булдырылды.

Мәктәпкәчә тәрбия бирүне колачлау 1-7 яшьтән райондагы барлык балаларның 77,1 процентын, 100 процентын үтемлелек тәшкил итә.

Өстәмә рәвештә күрү сәләте, ишетү, интеллекты, таяну-хәрәкәт аппараты бозылган, сөйләм бозылган балалар өчен 960 кешелек төркем ачылды.

38 нче балалар бакчасында балаларны англиз теленә өйрәтү түгәрәкләре алып барыла. 14 бакчада англиз тел тирәлегенә чумган төркемнәр эшли, анда укыту өч телдә алып барыла - татар, рус һәм англиз телләрендә.

Ел саен 22 балалар бакчасы бөтенроссия һәм республика грантлары һәм конкурслары жиңүчеләре булды.

Районда 64 мәктәп эшли (27,9 мең бала белән), шуларның 54 гомуми белем бирү муниципаль мәктәбе (11 төп, 43 урта), 3 сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балалар мәктәбе, 1 – шифаханә тибында, 2 - кичке, 4 - шәхси. 19 база мәктәбенә 2102

баланы 28 мектеп автобусы белән йөртә. ТР Президенты ярдәме белән 2022 елда 5 яңа автобус бирелде.

БДИ 11 сыйныфларның 953 чыгарылыш сыйныф укучысы тапшырды. Районда барлык фәннәр буенча уртача балл Россиядәге уртача күрсәткечләрдән шактый югары. Район эчендәгә нәтижәләр табигый-фәнни һәм математик юнәлештәгә 6 предметтан (математика, физика, химия, информатика, биология, жәмгыять белеме) яхшырды. 9 предмет буенча (рус теле, математика, физика, химия, информатика, биология, география, жәмгыять белеме, әдәбият) республика уртача күрсәткечләреннән югарырак. Химия һәм математика буенча югары баллы нәтижәләр саны артты - бу 5 ел эчендә иң яхшы нәтижәләр.

Чыгарылыш укучыларының 15 эше, төгәлрәге рус теле буенча 6, әдәбият буенча 2, жәмгыять белеме буенча 2, физика буенча 1, англиз теле буенча 2, информатика буенча 2 эш 100 баллга бөяләнә.

Районда 63 балалар бакчасы татар һәм рус-татар телендә белем һәм тәрбия ала, 64% балалар татар телендә белем һәм тәрбия ала; 2 бакча чуваш, 1 мордва этномәдәни компонентлы (Югары Акташ балалар бакчасы). Барлыгы туган (татар) теле булган 15 мектеп (12 мектеп, 3 филиал), белем бирү эчтәлегенә чуваш компоненты булган 5 мектеп, белем бирү эчтәлегенә мордва компоненты булган 1 мектеп эшли. Мектепләрдә татар телендә укыту һәм тәрбия алуны 2 %ка күтәрү артты һәм 30 % төшкә итә (укыту 18 %, татар телендә тәрбия - 12 %).

Телләргә, ТР территориясендә яшәүче халыкларны, мектепләргә һәм балалар бакчаларын саклап калу һәм үстерүгә юнәлтелгән проектларны тормышка ашыруга 2,5 млн сумга грантлар жәлеп ителде.

Районда балаларны өстәмә белем алу 79% төшкә итә, балалар хәрәкәте - 67%, Юнармия хәрәкәте - 5%.

Районда һөнәри белем бирүне 5,8 меңнән артык студент катнашында 8 учреждение, 1,9 меңнән артык студент катнашында 3 югары уку йорты гамәлгә ашыра.

Мәдәният

Районда 132 мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Шуларның 125 е ведомство карамагындагы учреждениеләр: 7 өстәмә белем бирү мектебе, 6 музей, картиналар галереясе, 54 китапханә, 54 клуб учреждениесе, «Әлмәт» ММУ. Эшләүче хезмәткәрләр саны - 890 кеше.

6,8 мең катнашучыдан торган 428 иҗат коллективы, 11,8 мең кешедән торган 703 клуб оешмасы эшли.

“Халык үзешчән коллективы” исеменә 36 иҗат коллективы ия.

Хисап елында мәдәният учреждениеләре тарафыннан 12,6 мең мәдәни-массакуләм чара уздырылды, аларда 1 миллионга якин кеше катнашты.

Иҗади коллективлар, белгечләр төрле дәрәжәдәгә грантлар алу конкурсларында актив катнаштылар. Гомуми күләме 29,8 млн сумлык 22 грант отты.

2 ел дәвамында "Пушкин картасы" программасы актив рәвештә гамәлгә ашырыла. Программаның максаты 14 яшьтән 22 яшькә кадәргә балаларны мәдәният һәм сәнгатьне өйрәнүгә актив жәлеп итү, илебез, Россия һәм дөнья мәдәнияте кыйммәтләрен үзләштерүгә омтылыш, үсеп килүче буынның мәдәни дәрәжәсен күтәрү. Карта номинациясе 5 мең сум төшкә итте.

«Пушкин картасы» программасы кысаларында чаралар үткөрү эшенә 16 учреждение тоташтырылган. Программада 11 меңнән артык яшь кеше теркәлгән. Алар өчен 1161 чара уздырылды һәм 19,9 млн сумлык 52 мең билет сатылды.

Физик культура һәм спорт

Районда спортчыларны 9 спорт мәктәбе әзерли, аларда 29 спорт төре үсеш ала. Спорт мәктәпләрендә шөгыльләнүче балаларның гомуми саны 5 меңнән артык кеше тәшкил итә.

Ел нәтижәләре буенча районда әзерләнде:

Спорт мастеры - 4;

Спорт мастерына кандидат - 39;

111 Әлмәт спортчысы РФ һәм Татарстан жыйелма командалары составына төрле спорт төрләре буенча керә.

Әлмәт республиканың төп спорт үзәкләренең берсе булып кала, өченче ел рәттән «Татарстан Республикасында физкультура-массакуләм эшне оештыру буенча иң яхшы шәһәр» исеменә лаек булды.

Ел дәвамында 100 меңгә якын кеше катнашында 400дән артык спорт-массакуләм чара районга даими рәвештә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүче халыкның 58% күрсәткеченә чыгарга мөмкинлек бирде.

Традицион спорт-массакуләм чаралардан 40 нчы «Россия чаңгы юлы 2022» Бөтенроссия массакуләм чаңгы ярышлары һәм «Татарстан кроссы 2022» спорт бәйрәме программасы аерылып тора. Бу чараларда 30 меңнән артык әлмәтле катнашты.

Узган елның иң статуслы спорт вакыйгалары шәһәр өчен терәк-хәрәкәт аппаратының зарарланган кешеләр арасында триатлон буенча Россия чемпионаты һәм триатлон буенча Россия чемпионаты старты булды. Ярышлар илнең иң көчле спортчыларын жыйды, бу конкурент көрәшне һәм югары нәтижәләргә тәэмин итте.

ГТО комплексын гамәлгә ашыру буенча 78 чара уздырылды. Турыдан-туры сынау 14 меңгә якын кеше узды, шуларның 3 меңнән артыгы мактау билгеләренә нормативлар үтәде. Әлмәт, барлык эре шәһәрләргә узып, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы арасында комплексны гамәлгә ашыру буенча иң яхшылар унлыгына керде.

Сәламәтлеге буенча чикләүләре булган кешеләр белән дә нәтижәле спорт-сәламәтләндерү эше оештырылды. Ул 10 учреждение базасында планлы рәвештә алып барыла, ә төп үзәк булып «Мирас» спорт-сәламәтләндерү комплексы тора. Төп юнәлешләр - йөзү, өстәл теннисы, ОФП, бочча. Тренировкаларга даими рәвештә 130 дан артык бала һәм өлкәннәр йөри.

Яшьләр белән эшләү

Районда 58 меңнән артык кеше - 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләр.

Шәһәрдә 32 яшүсмерләр клубы эшли, анда 7,5 меңнән артык яшүсмер йөри торган 168 бушлай түгәрәк һәм берләшмәләр эшли, бу шәһәрдә һәр өченче яшүсмер дигән сүз. 70 меңнән артык кеше катнашкан 5,8 меңнән артык чара үткәрелде.

Яшьләрнең яшьләр клубларына йөрүче 14 яшьтән 18 яшькә кадәр артуы 23 % тәшкил итте.

«Игелекле Әлмәт» волонтерлык үзәге киң колачлы эш алып бара. Теләге булган һәр кеше ирекчеләр командасының бер өлеше булырга мөмкин, аларның саны - 9 меңнән артык кеше. 260 чара уздырылды.

Өзлексез форматта «Үзәбезнекеләрне ташламыйбыз» өлешчә мобилизацияләү кысаларында чакырылган хәрби хезмәткәрләрнең гаиләләренә ярдәм итү буенча штаб үз эшен алып бара. Туганнарының мобилизацияләнгәннәргә сәфәрләре оештырылды, гуманитар ярдәм жыю бара, кайнар линия ачылды, мобилизацияләнгән гаиләләр өчен «Нур» психологик ярдәм үзәгендә район башлыгы очрашулары уздырыла, ял чаралары да үткәрелә.

«Нур» үзәге яшьләргә бушлай психологик ярдәм күрсәтә. Үзәк психологлары үз эшләрен төрле юнәлешләр буенча алып бара: диагностика, коррекция, мониторинг.

Психологик үзек базасында балалар өчен ышаныч телефоны 8-800-2000-122, муниципаль линия 32-89-60 эшли. Ике линиягә дә 2,6 меңнән артык шалтырату килгән.

4 ай эшләү дәверендә яңартылган «Нур» үзәгенә 2,5 меңгә якин яшь кеше килде.

Эзләү отряды сугышчылары апрель һәм август айларында «Ветеран» эзләү отряды составында Волгоград өлкәсенәң Городище районы территориясендә «Вахта памяти» Бөтенроссия акциясендә катнаштылар. Эзләнү экспедицияләре нәтижәләре буенча Кызыл Армиянең 25 сугышчысының калдыклары табылды. 2022 елда 412 патриотик чара үткәрелде, анда 15 меңнән артык кеше катнашты.

Сәламәтлек саклау

Районда 7 дәүләт автоном медицина учреждениесе, 7 Сәламәтлек саклау учреждениесе филиалы эшли. Беренчел медицина ярдәменәң үтемләгә 50 ФАП, 7 гомуми практика табибы һәм педиатр офисы, 6 табиб амбулаториясе һәм 2 участок хастаханәсе эше белән тәэмин ителә.

569 табиб эшли (шуларның 17се-авыл жирлегендә). Узган елда гына да 79 табиб эшкә алынды, шуларның 18е-яшь белгечләр. Республика программасы буенча яңа йортларда 7 табиб фатир алды, муниципаль программа буенча 2 фатир алынды.

1951 бала туды (ТР буенча IV), 2155 кеше үлдә, кеше саны 204кә табигы кимеде.

Эшкә яраклы яшьтәгә үлгән гражданнар санының кимү тенденциясе саклана. Системалы эш нәтижәсендә соңгы 5 елда эшкә яраклы халыкның үлеме 48% ка кимеде.

Үлем очраklарының төп сәбәпләрдән кимүе уңай динамика күзәтелә, шул исәптән: 28 %ка кан әйләнеше системасы авыруларынан үлүчеләр саны кимеде, 42 %ка - миокард инфарктынан, 31 %ка - сулыш органнарыннан, 6 %ка - тышкы сәбәпләрдән.

2022 елда халыкка югары технологияле медицина ярдәме күрсәтү буенча «Татнефть» ААҖнең һәм Әлмәт шәһәренәң Медсанчастандә республика программасы кысаларында программаны гамәлгә ашыру дәвам итте.

«Мобиль поликлиника» проекты эшләвен дәвам итә. Теркәү һәм алты изоляцияләнгән кабинет, заманча күчмә диагностика һәм лаборатория жиһазлары белән тәэмин ителгән «Камаз» базасында мобиль комплекс. Барлыгы 2022 елда «Мобиль поликлиника» тарафыннан 10 меңнән артык авыл кешесенә хезмәт күрсәтте.

Халыкны профилактик тикшерүләр түбәндәгеләрне тәшкил итте:

өлкәннәр өчен профилактик тикшерүләр - 58,6 мең кеше;

балалар өчен профилактик тикшерүләр - 56,8 мең кеше;

65 яшьтән өлкәнрәкләрне профилактик карау - 14,5 мең кеше.

«Демография» милли проекты гамәлгә ашыру кысаларында 808 кеше «гериатрия» профиле буенча медицина ярдәме алды, шуларның 218 е тәүлек бие стационар шартларында.

Читтән торып электрон язылу хезмәтеннән табибка кабул итүгә 464,5 мең тапкыр файдаланганнар, ә электрон терминал аша турыдан-туры учреждениедә 24,5 мең тапкыр язылганнар.

«Цифровой ФАП» проекты кысаларында 27 телеконсультация уздырылды.

Халыкны социаль яклау

Социаль ярдәм чаралары белән 61 меңнән артык район халкы: Бөек Ватан сугышы ветераннары, хезмәт ветераннары, хәрби хәрәкәтләр ветераннары, реабилитацияләнгән гражданнар, инвалидлар, инвалидлар балалары, ЧАЭС

һәләкәтәндә катнашучылар, ятим балалар, күп балалы гаиләләр, аз керемле гаиләләр, авыр тормыш хәләндә калган гаиләләр жәлеп ителде. Аларга 900 млн сумнан артык ярдәм күрсәтелде.

Районда 9 меңнән артык инвалид яши, шул исәптән 799 инвалид бала, 1 меңнән артыгы балачактан инвалид.

981 өлкән һәм 151 инвалид бала тернәкләндерү үзәкләренә, 217 кеше социаль-тернәкләндерү бүлекләренә жиберелде.

Социаль яклау идарәсе аша 2169 күп балалы гаилә, 16 меңнән артык балигы булмаган балалар тәрбияләүче гаилә төрле социаль ярдәм чаралары алды. Бу гаиләләргә ярдәм итү өчен 567 млн сум акча жиберелде.

Социаль контракт тәзү юлы белән 306 гаиләгә 27,8 млн сумлык ярдәм күрсәтелде. Үткәрелгән эш нәтижәсендә 122 кеше үз-үзенә хезмәт күрсәтүче һәм шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлдә, 169 кеше эшкә урнаштырылды, 5 кеше шәхси ярдәмче хужалык белән шөгыльләнгән, 10 гаиләгә авыр тормыш хәлән жиңөргә ярдәм күрсәтелде.

83 пенсионер шифаханә-курорт дөвалануына ташламалы юлламалар алды.

Опека

324 бала исәптә тора, шуларның 259 баласы 219 опекун гаиләсендә яши, 65 бала тәрбиягә бала алучы 30 гаиләдә, 40 бала Әлмәт балалар йортында тәрбияләнгән.

Жәйге чорда 285 тәрбияләнгән бала ял итте, шуларның 137 се мәктәп яны лагерьларында ял итте, 28 бала опекун, попечитель белән шифаханә-профилакторийларда дөваланды, 18 бала тәрбиягә бала алучы гаиләләр балалар һәм ата-аналар сменасында ял итте, 100 бала районнан читтә жәйге сәләмәтләндерү лагерьларында ял итте.

32 балалар йортында тәрбияләнгән балалар сәләмәтләндерү лагерьларында ял итте. Анапа шәһәрәндә «Витязево» балалар сәләмәтләндерү лагерьында уку ударниклары һәм конкурсларда жиңүче 5 бала ял итте. 4 инвалид бала Минзәлә һәм Лаеш шәһәрләренә тернәкләндерү үзәкләрендә планлы тернәкләндерү үтте. Августта Балалар һәм яшьләр эшләре идарәсе аша 2 тәрбияләнгән бала (16 яшькә житкән) эшкә урнаштырылды.

Вақытлыча 15 яшүсмер эшкә урнаштырылды.

Ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мөхрүм калган балалар арасынан 30 бала ачыкланды. Алардан урнаштырылды:

25 - опекага;

2 - тәрбиягә бала алучы гаиләгә;

3 - уллыкка (кызлыкка) алынды.

191 кеше торак алу исемлекләрендә тора, шуларның 18 яшьтән өлкәнрәк һәм торак алу өчен документлар жыюда ярдәм күрсәтелә торган 57 ятим бала. Казан шәһәрәндә 10 ятим бала торак алды.

Суд тарафыннан 105 граждән хокукый сәләтсез дип танылды. Шулай итеп, бүгенге көндә «Опека» идарәсендә 698 хокукый сәләтсез граждән исәптә тора.

Пенсионерлар белән эшләү

Районда 53,7 мең пенсионер яши.

«Опека» халыкка социаль хезмәт күрсәтү бүлегендә 893 өлкән кеше һәм инвалид тора. 1098 кешегә хезмәт күрсәтелде. Алардан озак вақыт карап тору системасы кысаларында 449 өлкән кешегә һәм инвалидка хезмәт күрсәтелә.

«Ветеран» инвалидларны тернәкләндерү үзәгә аша 1193 кешегә хезмәт күрсәтелде.

Ветераннар советы II Бөтенроссия өлкән буын өчен иң яхшы тәҗрибәләр конкурсында I урынны яулады. "Актив озак яшәү" проекты Россиянең иң яхшы практикалары җыентыгына керде.

13 спорт төре буенча XII «Өченче яшь» Спартакиадасы үткәрелде.

Авыл җирлекләре ветераннар оешмалары гаризалары буенча Татарстанның истәлекле урыннарына 19 сәфәр оештырылды.

Авыл җирлекләрен үстерү

Районның авыл территорияләре 35 авыл җирлеген үз эченә ала - 98 торак пункт, - анда 42,5 мең кеше яши.

Юл-урам челтәрен норматив хәлгә китерү программасы кысаларында 10 җирлектә вак таш-ком катнашмасыннан 7 км юл төзелде. Кичүчат һәм Кичү авылларында республика гранты акчаларына 3,5 млн сумлык асфальт-бетон өслекле юлларга чокырлы ремонт ясалды. Шулай ук 8 торак пунктта үзара салым программасы буенча 10 млн сумнан артык акча 2,5 км озынлыктагы вак таш юл төзелешенә юнәлтелде.

Урамнарны яктырту челтәрләрен торгызу кысаларында 19 км чыбыкны СИПка алыштыру, 327 яктырткыч урнаштыру һәм 13 торак пунктта урам яктырткычлары белән идарә итүнең 10 шкафы куелды. Үзара салым акчасына районның 5 торак пункттында урамнарны яктыртуны норматив хәлгә китерү буенча эшләр 3 млн сумнан артык башкарылды.

76 торак пунктта үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү оештырылган: 430 км суүткәргеч, 115 чыганак, шулардан 71 скважина, 44 чишмә каптажы. Суүткәргеч 55% тан артык тузган. Үзара салым акчасына су белән тәэмин итү системаларын 14 млн сумнан артык күләмдә норматив хәлгә китерү буенча эшләр башкарылды..

Республика ярдәме белән 2 җирлек трактор сатып алды, 8 җирлек хезмәт автомобильләрен яңартты.

15 җирлек «Татнефть» ААҖ гранты кысаларында Беларус МТЗ тракторлары өчен асылмалы җиһазлар сатып ала алды, Миңлебай станциясендә яңа төзелгән Мәдәният йорты территориясен төзекләндерделәр. Моннан тыш, 9 җирлек «территорияне үстерү» номинациясендә җиңүче булды. Алар 3 су башнясы, 16 км суүткәргеч торбалар һәм аларга комплектлаучы җиһазлар сатып ала алдылар.

2021 елның 01 сентябреннән «Инженерлык челтәрләре» МУП 51 торак пунктка гарантияле тәэмин итүче буларак билгеләнде. Халык белән исәп-хисап норматив яисә исәп-хисап счетчигы буенча башкарыла.

Ел саен уздырыла торган традицион экологик икеайлык чорында, халык турыдан-туры катнашканда, җирлекләр территорияләрен һәм автомобиль юлларының юл буе полосаларын санитар чистарту үткәрелде. Өмәләрдә 3,5 меңнән артык кеше катнашты, 115 техника эшләде, 6,6 мең капчык чүп-чар чыгарылды. "Чиста ярлар" акциясе кысаларында халык тарафыннан зур эш башкарылды - су объектлары һәм чишмәләр тирәсендә территорияләрне төзекләндерү һәм җыештыру оештырылды. Актив катнашкан һәркемгә рәхмәт белдерәбез.

2014 елдан гражданнарның үзара салым программасы гамәлгә ашырыла. Әлеге программа гамәлдә булган вакытта район 250 миллион сумнан артык акча жәлеп итте. Хисап елында халыктан 13,3 млн сум җыелды, жәлеп ителгән акчаларның гомуми күләме (халык һәм ТР халкы) - 66,5 млн сум тәшкил итте.

Шәхси ярдәмче хужалыкларга ярдәм итү максатында сөт терлекчелеге белән шөгыйльләнүче шәхси ярдәмче хужалыкларга ярдәм итүнең республика программасы эшли. 2018 елдан әлеге программа кысаларында 18 мини-ферма төзелде. Программада катнашучыларга ТР бюджетыннан 5,4 млн сум акча түләнә. Районның шәхси ярдәмче хужалыклары өчен үзәкләштерелгән азык эзерләүне оештыру өчен 11 ПРФ-145 пресслап жыю агрегаты һәм КРП-302 Berkut 2 чапкычы сатып алуға субсидия

бирелде. Печән чорында механизация шәхси ярдәмче хужалыкларга бирелә. 2022 елда 3134 рулон печән һәм 1436 рулон салам әзерләнде.

Авыл хужалыгы

Район территориясендә 86 авыл хужалыгы товары житештерүчесе, 1 акционерлык жәмгыяте, 20 жаваплылыгы чикләнгән жәмгыять, 65 төрле милек формасында крестьян (фермер) хужалыгы эшчәнлек алып бара.

Районның чәчүлек майданнары 83 мең гектардан артык.

Барлык категорияләрдәге тулаем продукция күләме 2 млрд 129 млн сум тәшкил итте:

үсемлекчелек - 1,6 млрд сум;

терлекчелек - 530 млн сум.

2022 елда районның агросәнәгать комплексы 33,4 мең гектардан артык бөртекле һәм кузаклы культуралар, техник 16,5 мең гектарда, терлек азыгы чәчелгән 16,7 мең гектардан, артык майданда 105,2 мең тонна ашлык суктырылган, уңдырышлылык гектарыннан 31,3 центнер тәшкил итә.

Һава шартлары начар булуга карамастан, югары уңыш үстерә һәм жыя алган берничә хужалык:

Н.Е. Токарликов исемендәге АЖ - 42 ц/га;

«Союз-Агро» ЖЧЖ - 38,8 ц/га;

«Кичүчат» ЖЧЖ - 31,7 ц/га;

«Ярыш» ЖЧЖ - 31,5 ц/га;

КФХ исәбеннән: Рафиков Н. - 45 ц/га, Кашапов А. - 38 ц/га, Гатин Д. - 35 ц/га.

Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы тарафыннан федераль һәм республика бюджетларыннан 364,4 млн сумнан артык субсидия һәм грантлар бүлеп бирелде, шул исәптән терлекчелеккә, үсемлекчелеккә һәм кооперацияне үстерүгә.

Авыл хужалыгы оешмаларында һәм КФХларда 7007 баш эре мөгезле терлек бар, шуларның 2112 сыер. Хужалыкларда эре мөгезле терлекләр саны 129 башка артты.

14,6 мең т сөт, 892 т ит житештерелде. 1 сыердан 7 мең кг сөт савып алынды.

Районда терлекләргә уңышлы кышлату өчен бер баш терлеккә 35,9 цн азык берәмлеге әзерләнде.

Авыл хужалыгы товар житештерүчеләре сөт юнәлешендәге сыерларның баш санын торгызу һәм арттыру эшен дәвам итә. 2022 елда хужалыклар Россия Федерациясә төбәкләреннән (Токарликов, Первомайский) 377 баш югары продуктивлы таналар сатып алынды.

Н.Е. Токарликов исемендәге АЖдә DAIRY COMP 305 көтү белән идарә итү программалары һәм DTM Cloud ашату белән идарә итү программасы урнаштырылды.

Хужалыклар тарафыннан 50 бер. авыл хужалыгы техникасы сатып алынды.

Районда шулай ук «Авыл», «Авылны яңадан торгызу», «Новоникольский» авыл хужалыгы кооперативлары да эшчәнлек алып бара, алар авылда мәшгульлекне тәэмин итәләр. Булган кооперативлар буенча 2022 елда гомуми акчалата керем 125 млн сумнан артык тәшкил итте.

Чакырылыш комиссиясе

Язгы кампаниядә (апрель-июль) район өчен хәрби хезмәткә чакыру нормасы 204 кеше тәшкил итте, үтәлде.

Көзгә кампаниядә (ноябрь-декабрь) район өчен хәрби хезмәткә чакыру нормасы 161 кеше тәшкил иткән, тулысынча үтәлде.

Комиссия эше хокук саклау органнарын, сәламәтлек саклау учреждениеләрен, урта махсус уку йортларын, югары уку йортларын, предприятиеләргә һәм

оешмаларны жәлеп итү белән алып барыла. Хәрби хезмәткә чакырылуучыларның хәрби комиссариатка килүләрен контрольдә тоту оештырылды.

Административ комиссия

Комиссиянең 43 утырышы үткәрелде, аларда Административ хокук бозулар турында 935 беркетмә каралды, аларның 684 мең сумы:

Татарстан Республикасы Административ хокук бозулар кодексының 3.2 ст. буенча «Урам сәүдәсен оештыру тәртибен бозу» - 61 беркетмә;

- «Жирлекләр һәм шәһәр округлары территорияләрен төзекләндерү буенча муниципаль кагыйдәләргә, калдыклар белән эш итү буенча муниципаль кагыйдәләргә бозу» Татарстан Республикасы КоАПының 3.6 ст. буенча - 781 беркетмә;

- «Яшелләндерелгән территорияләрдә, балалар һәм спорт майданчыкларында, хайваннарны йөртү майданчыкларында, шулай ук йорт янындагы территорияләрдә урнашкан хужалык майданчыкларында транспорт чараларын урнаштыру» Татарстан Республикасы КоАП.3.17 ст. буенча - 93 беркетмә.

477 мең сум түләтелде.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе

Хисап чорында районда шундый хәл булды:

гадәттән тыш хәлләр - 0;

янгын - 456.

Янгыннарда 7 кеше һәлак булде, шул исәптән төркем белән булган очракта 2 кеше һәлак булды; 7 кеше жәрәхәтләнде.

Шәхси состав һәм гражданнар (шаһитлар) тарафыннан янгыннарда 44 кеше коткарылды.

Су объектларында 2 кеше һәлак булды, тыелган урында су коену сәбәпле, 2 бәхәтсезлек очрагы булды.

Янгын куркынычсызлыгы, гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән яклау бүлгегә хезмәткәрләре тарафыннан 15 планлы тикшерү, 30 планнан тыш тикшерү, 65 профилактик визит үткәрелде.

Күзәтчелек буенча үткәрелгән чаралар нәтижәләре буенча 24 күрсәтмә бирелде, 220 чара төзәтелгән тәкъдим ителде.

Гамәлдәге кануннарда административ хокуклар бирү кысаларында контрольдә тоту чараларын гамәлгә ашырганда вазыйфаи затлар тарафыннан 56 беркетмә төзелде, мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында 85 кисәтү бирелде.

Халыкның социаль якланмаган катламнары белән профилактик эш кысаларында 346 йорт биләмәсендә 1056 автоном янгын сүндерү хәбәрчесе урнаштырылды.

Антитеррор, куркынычсызлык

Комиссиянең 8 утырышы уздырылды. Комплекслы планың 41 мәсьәләсе каралды.

Ижтимагый-сәяси һәм оператив хәл тотрыклы кала һәм контрольдә тора.

Шәһәрдә 3 килештерелгән ижтимагый-сәяси митинг, 1 рөхсәтсез митинг һәм 1 протестлы ялгыз пикет узды.

Хисап чорында жәмәгать тәртибен бозуга, массакүләм тәртипсезлекләргә, гадәттән тыш хәлләргә, протест акцияләренә юл куелмаган. Төрле партияләргә һәм хәрәкәтләргә сәяси көрәше кискенләшү фактлары юк.

Экстремизмны һәм террорчылыкны профилактикалау буенча муниципаль программа кысаларында 722 мең сум үзләштерелде, ул психологик-лингвистик һәм

дини экспертизалар уздыру өчен үзләштерелде. Әлеге эш экстремизм һәм террорчылык идеологиясен таратуга юл куймауга юнәлдерелде.

Ел дәвамында район башлыгы катнашында шәһәрнең эре предприятиеләрендә һәм оешмаларында очрашулар оештырылды. Балаларда һәм яшьләрдә террорчылык идеологиясен кабул итмәү һәм традицион Россия рухи-әхлакый кыйммәтләрен тәрбияләүгә юнәлтелгән 432 тәрбияви һәм мәдәни-агарту чарасы уздырылды.

Интернетта радикаль идеологиянең таралу фактлары һәм экстремистик характердагы деструктив жәмгыятьләрнең абонентлары ачыкланмады..

«Кибердружина» бүлеге прокуратура белән берлектә Роскомнадзорга экстремистик характердагы Материалларны блокировкалау өчен 295 гариза, Россия гаскәрләренең рухын какшатуга, паника булдыруга һәм Россия гражданның махсус хәрби операциягә тискәре мөнәсәбәтен булдыруга һәм милләтара агрессия идеяләрен популярлаштыруга юнәлтелгән сайтларга һәм төркемнәргә 190 сылтама жиберде.

Дин тотучылар арасында профилактик эш формаларын һәм ысулларын камилләштерү мәсьәләләре буенча дини оешмалар (төркемнәр) житәкчеләре (вәкилләре) белән 17 очрашу уздырылды.

Масса күләм мәгълүмат чараларында террорчылык эшчәнлегеннән баш тарткан затлар, шулай ук аларның террорчылык эшчәнлегеннән баш тартучы яки террорчылыкның жинаятьчел асылын ачучы туганнары катнашында террорчылык идеологиясенә каршы тору өлкәсендә 11 мәгълүмат материалы басылып чыкты.

Атна саен Россия Эчке эшләр министрлыгының Әлмәт зонасындагы бүлекчәсе, Әлмәт шәһәрндәге Россия ЭЭМ хезмәткәрләре, район башкарма комитетының ижтимагый һәм дини берләшмәләре белән элемент секторы традицион булмаган дин алып бару, экстремистик әдәбият һәм экстремистик характердагы башка күренешләр таралу фактларын ачыклау максатында мөхәммәдләргә йөреләр. Дини учреждениеләр житәкчеләге, элек дини учреждениеләр вазыйфаларын биләүче затлар белән профилактик әңгәмәләр үткәрелә. Мәгариф, мәдәният, спорт, сәламәтлек саклау, сәүдә һәм халыкны социаль яклау учреждениеләрендә кешеләр күп була торган объектларның террорчылыкка каршы яклау буенча 671 комплекслы тикшерү уздырылды.

Хокук бозуларны профилактикалау

Комиссиянең 4 утырышы үткәрелде.

Хокук бозуларны профилактикалау буенча муниципаль программага 3 970 мең сум акча бүлеп бирелгән. Акча тулысынча үзләштерелгән. Интернет-ресурсларны мониторинглау барышында 306 деструктив төркемнең абонентлары ачыкланды «АУЕ» - 128 кеше, көч куллану – 72 кеше, корал – 101 кеше, спортка ставкалар – 116 кеше, суицид-38 кеше, депрессия – 242 кеше, секталар һәм маньяклар – 38, секс һәм педофилия – 40, һәм башкалар – 34 кеше. Халык дружинниклары катнашында 953 административ хокук бозуны ачыклауда ярдәм күрсәтелде.

«Форпост» яшьләре (студентлар) формировауы өчкә 88 оешмадан 1112 хезмәткәрне берләштерә, алар арасында мөктәп, студентлар, эшчеләр һәм яшьләр. Татарстан Республикасының көньяк-көнчыгышындагы «Форпост» республика спартакиадасының зона этабында Әлмәт 1 гомумкоманда урынын яулады, Республика спартакиадасында жәмәгать тәртибен саклау буенча яшьләр формировауы өчкә спартакиадасында - 2 гомумкоманда урынын, Республика Спартакиадасының зона этабында пневматик винтовкадан ату буенча 2 урынны алды.

Наркотикларга каршы комиссия

Комиссиянең 4 утырышы уздырылды.

Диспансер күзөтү астында алкогольгә бәйлелек синдромы белән 2055 кеше, наркотик чараларга бәйлелек синдромы белән 714 кеше, пристав булмаган чараларга бәйлелек синдромы белән 7 кеше, алкогольнең һәлакәтле йогынтысында 216 кеше, наркотик чаралардан зыян күргән 355 кеше, токсик чаралардан зыян күргән 2 кеше булды.

Балаларны медицина булмаган наркотик матдәләр һәм психотроп матдәләр кулланмау предметына профилактик тикшерүләр 2 этапта (көз-яз) үткәрелде - 730 кеше. Уңай нәтижәләр ачыкланмады.

Кыргый үсә торган наркотиклы үсемлекләр (киндер һәм эфьон мәге) үсү урыннары ачыкланмады, ОНК хезмәткәрләре һәм авыл җирлекләре башлыклары көче белән урыннарда даими нигездә наркотиклы үсемлекләргә юк итү буенча эш алып барылды.

Балигь булмаганнар эшләре комиссиясе

65 утырыш үткәрелде, 493 материал каралды, ата – аналарга карата – 417, балигь булмаганнарга карата – 69, башка утырыш- 75.

Тикшерелгән эшләр нәтижәләре буенча ата – аналар 269 мең сумга (202,5 мең сум түләтелде) административ штрафка тартылды, 45е кисәтелде.

«Балаларның сәламәтлегенә, аларның физик, интеллектуаль һәм рухи үсешенә зыян китерүне кисәтү турында» Татарстан Республикасы законын гамәлгә ашыру буенча 348 рейд үткәрелде, 3.11 ТРЗ статьясы буенча 138 административ материал ачылды һәм төзелде. 99,5 мең сумлык штраф рәвешендә җәза билгеләнде (80 мең сум түләтелде), 11 кисәтелде.

13 балигь булмаган бала катнашында 22 җинаять эшләнде.

Җинаять җаваплылыгына тартылу яшенә җитмәгән 15 балигь булмаган бала катнашында 12 иҗтимагый-куркыныч гамәл кылынды.

Профилактика максаты белән балигь булмаганнарның вакытлыча тору үзәгенә 10 бала җибәрелде. Шуларның 2се ябык типтагы махсус уку-тәрбия учреждениеләренә җибәрелде.